

SOLII

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL ȚĂRĂNESC

Redacția și Administrația:

Orăștie Str. Gh. Barițiu Nr. 1.

Apare săptămânal sub îngrijirea unui
comitet de redacție.

Director: Dr. Alex. Herlea

ABONAMENTE:

pe 3 luni 30 lei — pe 6 luni 60 lei
pe 1 an 120 lei pentru Inst. și Aut. 500 lei
Pentru țărani 50 lei pe anul întreg.

Exemplarul 2 Lei.

„Noi rămânem la matcă
și nu ne părăsim
partidul.“

Profetii mincinoși.

Profeti se numeau la poporul izraelit de pe timpul testamentului vechiu acei bărbați distinși, cari erau considerați trimiși de Dumnezeu. Ei comunicau poporului voința lui Dumnezeu, ei îngrijau simțul religios și moral și puneau în valorificare legile cerești, descopereau tainele viitorului și nădădeau în popor nădejdea venirii lui Mesia. Ușor a înțelege, că astfel de bărbați se bucurau de cea mai mare vază înaintea poporului izraelit.

Alătura de adevărații profeti însă în curând s'au ivit și profeti falși, mincinoși, cari văzând marea cinste și putere, de care se bucurau adevărații profeti și că ce mare influență au aceștia asupra poporului, se dădeau și ei ca profeti pentru a propăvădui învățături rele, mincinoase și păgubitoare, îmbrăcate însă în haină atrăgătoare, ca astfel să ducă în răstăcere poporul iar ei să-și facă mendele lor, sub titlul de profeti. De De sine înțeles, că poporul în curând a știut, să-i deosebească pe aceștia de profeti adevărați astfel i-a osândit și i-a alungat.

Așa un profet fals a răsarit la noi acum vre-o patru luni în persoana lui Alex. Vaida, care mai înainte a fost unul dintre fruntașii partidului național-țărănesc. Ce s'a întâmplat însă? S'a întâmplat, ceea ce a spus însuși noul profet Vaida la Brașov cu o sinceritate desigur nevoită de el, zicând: *Sunt oameni, cărora le vine pofta de mâncare după vârsta de 60 ani!*

În adevăr, profetul Vaida până la vârsta aceasta de bătrânețe înaintată s'a simțit prea bine în partidul național, apoi în cel fuzionat sub numele de partidul național țărănesc și-l încărcă cu laude pe d. Mihalache ca nimeni altul, mai ales era vorba lui, că el cinstește nespuse de mult „Cămașa scoasă” a dlui Mihalache și o spune cu toată țâra cuvântului, că „acum e momentul Mihalache” adică, numai d. Mihalache este chemat, să primească guvernarea din mâinile Măjestații Sale a Regelui. Ba și mai mult încă, cum a vorbit profetul Vaida în cuvântarea sa ținută la 4 Februarie 1935. în ședința comitetului Central al partidului nostru:

„Ioan Mihalache, este simbolul gândirii și simțirii românești. În valachul Mihalache ciocotesc ca în nimeni altul toate durerile țării și suflul curat al unui popor de plurgari”. Tot atunci adresându-se dlui Mihalache i-a zis: „Domnule Mihalache, tactica d-tale e tactica milenară a țăranelor, ia țăranele în mână cu energie și cu vorbă bună condu cămașa statului. Evită, să se prăbușească carul partidului în șanț sau să se lovească de bolovani. Când vom porni în lături, trage hăturile!”

După cuvântarea aceasta memorabilă, cocoșii nu apucară, să cânte și a treia-oară și d. Vaida l-a și tradat pe d. Mihalache. Falsul profet s'a dovedit, că nu este omul,

care să țină la cuvântul dat atât de serbătorește, ci în ciupite, când anumite interese ascunse ale lui, i-au cerut, el în mod perfid a și tradat numai pe presidentul Mihalache, pe care-l slăvea până la cer, ci și partidul cu toți pretinții lui de cea mai înaltă valoare, între cari cel dintâiu era d. Iuliu Maniu.

Falsul profet Vaida clocea în ascuns de mai multă vreme ideea, să se facă mai mare și mai tare decât d. Maniu, cu care a trăit vreme de 40 ani, adică o viață întreagă în cea mai bună prietenie, în care vreme îndelungată d. Maniu nu l'a supărat pe d. Vaida nici barem cu o vorbă legănată. Profetul însă n'a vrut, să-și dea seama, că el nici într-un fel nu se poate asemăna cu Iuliu Maniu, lipsit fiind de toate dăruirile acestuia.

S'a mai adaus apoi, că în jurul lui Vaida, din vina lui, s'au adunat mai mulți cățaluși, cari au înveninat treburile tot mai mult până s'a ajuns, ca dsa să se răsvătească împotriva conducerii și a orânduiriilor partidului iar în cele din urmă a produs ruptura în partid, înființând așa zisul Frontul românesc, dar fără a cuteza, să-l considere pe acesta ca un nou partid politic.

Noul dar falsul profet și-a câștigat de tovarăș al său și din județul nostru pe d. Aurel Vlad. Cei, ce se aseamănă, se adună. E bine, să se știe însă, că A. Vlad încă nu demult injura la d. Vaida ca la unu, pe care nu-l găsea bun de nimic. Iși avea însă și d. A. Vlad interesele lui, cari l-au mânat spre noul profet Vaida, prin care credea el, să-și ajungă scopurile țânuite, dar pe cari le știe toată lumea.

Nu a fost deci nici o întâmplare oarbă întovărășirea Vlad-Vaida, nici nu le arde inima lor cu mare flăcără pentru elementul românesc, ci e la mijloc, că amândoi își leagă interesele, pe cari apoi să-și le realizeze, când și dacă vor veni la putere.

Așa și-au dat mâna cei doi moșieri bogați, cari nici unul n'a muncit pentru moșia, ce o are. Și aci poteni, apoi șice: Ferescă Dumnezeu de acei Conducători politici, cari sunt moșieri bogați pe nemuncite. Aceștia fac politică sau numai așa de trecere de vreme, căci burta lor nicipând n'a fost goală și ei nici când n'au simțit greul vieții, — sau pentru a se împolernici adică să se facă mari și tari în țară, vrând să stăpânească pentruca trebile să meargă după bunul plac al lor.

Profetul mincinos dela Cluj pentru a se putea furișa în încrederea poporului nostru, a iscodit o formulă, zisă: *numerus valachicus*, despre care noi am scris în gazeta noastră dând explicarea, ce va să zică aceasta vorbă ciudetă. Căci în adevăr e o ciudățenie ceace publică falsul

profet Vaida. Nici el nici cei din jurul lui nu cred în ceace spun, dar își pun formula aceasta ca floare la ureche vrând să arete țării, că el sunt mai buni și mai mari români ca d. Maniu și ca d. Mihalache, cari amândoi viața și-au expus o și viața și o pun și acum pentru binele și propășirea neamului românesc. Dar profetul Vaida, schmeker cum e, înțelege, să tragă firul cu miere pe la gura țării, ca să se creadă, că vorba lui e dulce ca mierea și fericitoare pentru noi românii. Ba el și cățelușii din jurul lui fac și mai mult: aruncă asupra noastră, a celor, cari am rămas la matca partidului respectând conducerea și așezămintele acestuia, — că noi suntem vânduți jidovilor și altor streini de noi, cari ne-au plătit cu bani, ca să facem politica noastră în deosebire de iscoditura profetului fals.

Dar ei știu prea bine, că politica, pe care o propăvăduim noi, este cea înțeleaptă și ducătoare la scop iar ceace vreau ei, și cum vreau ei, nu se va putea duce la îndeplinire niciodată. Numai dar dacă, s'ar putea, ea ar fi în paguba elementului românesc din țara noastră. Ei înșiși știu deci, că ceace propovăduiesc, e minciună, de aceia lor le potrivește o singură numire, cea de *profeti mincinoși*.

Ei știu prea bine, doar a spus-o chiar Vaida, că ceace propagă el, nu se poate torna în lege și dacă nu se poate face lege, atunci trebuie, să faci nelegiuiri pentru a aplica formula lui. Dar dacă nu poți face lege din iscoditura lui Vaida, atunci ea este contrazisă de Constituția țării adică de legea legilor. În adevăr așa și este și falsul profet cu toți ai lui n'ar cuteza, căci nu pot, să cuteze a schimba constituția în așa fel, ca formula lui să-și aibe baza în constituție. Ar fi o sinucidere pentru țara noastră, dacă s'ar încerca așa o modificare a constituției, care ne-ar face imposibili în conviețuirea noastră cu celelalte popoare și state, dela care conviețuire nu ne putem substrahe, căci altfel ar fi, ca noi înși-ne să ne sufocăm viața de neam și stat român.

Noi, aei dela matcă spunem și arătăm situația așa, cum e și nu cu flori mincinoase la ureche. Noi nu dăm cu barda în lună nici nu umblăm cu capul în nori, ci ținem seama de realitate. Decând Dumnezeu ne-a lăsat, să ne vedem în România mare, elementul românesc a dat înainte. Cine spune contrariul, acela e un nemernic. Și tot înainte va merge și de aci încolo, dacă conducerea țării va fi înțeleaptă urmând față de sămânțele neromâne din țara noastră acea politică, pe care a stabilit-o partidul nostru în noul său program. Căci orice ar zice Vaida și cei din jurul lui, nu putem arunca în Marea Neagră minoritarii din țara noastră, cari și ei sunt cetățeni români cu datorințe ca și ale noastre.

Trebue deci să le dăm posibilitatea de viețuire altfel toată lumea s'ar scula în capul nostru și ne ar silii cu forța, să facem aceasta.

O mie de ani am stat sub apăsarea stăpânirii ungurești, în care

timp numai ca pe furiș am putut să înfiripăm și noi un picur de viață politică, culturală, economică și socială-românească în timpul unui mileniu ungar, șesii și evreii de bună seamă, că au ajuns la o altă situație decât a noastră, căci ei au trăit în lumina și căldura de libertate și sub ocrotirea puterii statului iar libertatea dă viață unui popor pe toată linia. Dar cum cred vaidiștii, că ceea ce o mie de ani a încărcat asupra noastră stăpânirea ungurească, aceea să o descarci cu furcă în câțiva ani, fie aceștia chiar 17 ani, căci atâtea vreme e abia o clipită în viața unui neam. Noi zicem deci, să creăm întâiu condițiile, cari duc la înălțarea bunăstării de avere a elementului nostru românesc și dacă am ajuns la aceasta, atunci lucrurile vor merge înainte ca de sine, căci românii ajunși la bunăstare materială, vor ști, să și dea copiii și la școli comerciale și la cele industriale și altele și așa vom crește o generație nouă, căreia nu-i va fi frică de comerț și industrie, ci va avea tot curajul pentru ele, deoarece curajul îl vor naște mijloacele de bună viețuire adică averea.

Sfătuim deci poporul nostru cu tot dinadinsul și cu toată căldura și bunăvoința inimilor noastre de adevărați români, să nu se lase amăgiți de Vlad și agenții lui, să nu creadă vorbele lor, ci să-i considere și să-i judece ca pe profetii cei mincinoși. Pentruce i-a fost bun lui Vlad și Vaida și celorlalți fugari, partidul nostru o viață întreagă și numai acum apucă pe cale scuită? De aceia, fiindcă ei își au interesele lor nemărturisite, ascunse, A. Vlad nu mai e cel de sub stăpânirea maghiară. Și el și Vaida văzându-se în România mare la largul lor, cred că țara să joace după mendele lor și nu ei să se supună intereselor înalte și bineînțelese ale neamului românesc și ale Statului român. A. Vlad ezi e un neo-bizantin, botezat în apa lui Vaida și a bulgarului C. Angelescu. Vlad a fost singurul deputat, care a votat contra conversiunii și la anul 1933. Aprilie, când primministru era chiar tovarășul lui de acum, A. Vaida, astfel i-a dat vot de blam acestuia. Vlad a fost acela, care în frunte cu ciocoii Grigoraș Filipescu au organizat o campanie împotriva conversiunii și au colindat prin țară din oraș în oraș, luptând contra conversiunii. La ce vă așteptați din partea acestui om, care nu se cunoaște decât pe sine însuși și moșia lui?

Și dacă odată cunoașteți pe Vlad și Vaida, ușor veți cunoaște și pe cățelușii din jurul lor. Ei sunt cioburi și ciurucuși, cari după ce au fost scoși din alte partide pentru nemernicia lor sau că au fost neîndestulaji în cutere partide nepotând mânca atâta cât ar fi vrut, fug ca ploșnițele și se vâd acolo, unde văd ruptură. Dar cel, ce face ruptură nicipând nu are suflul curat, ci speculează pentru sine.

Luați seama, că profetii mincinoși vă vor spune, că Regele nostru e pe partea lui Vaida, pe care l'a primit în audiență și l'a reținut și la prânz.

E cel mai necinstit lucru să spui așa ceva, cum fac vaidiștii și cu gura și cu scrisul în gazeta lor dela Orăștie. Dar să nu credeți minciuna aceasta cutezată. Regele nostru primește în audiență și pe alții și-i invită la prânz, dar înțelept și binevoitor al țării, cum e, nu-l va lua în seamă și nu-l va aduce la putere pe acel Vaida, cu care n'a vrut să stee de vorbă nici Guza, șeful antisemiților nici Zelea Codreanu, fostul șef al gărzii de fier, pe care l'a cercetat d. Vaida, om bătrân, noaptea, stând pe capul lui trei ceasuri pentru a-i cerși sprijinul și întovărășirea, dar și acesta l'a refuzat. De altfel adevărul e, că decând profetul Vaida a fost în audiență și la dejun la Regele, de atunci

s'a mai astâmpărat. A început, să-i vină apa pe urechi.

Nici acea, să nu li o credeți, că țara este cu ei. Toată lumea o știe, că oamenii cu nițică bună judecată nici nu vreau, să audă ori să știe de ei și nici nu le pomenesc numele decât cu osândă.

Jos deci cu profeții mincinoși și cu vorbele lor late și inflațe, dar pline de viclenie. Ei sunt mormintele spoite din sfânta scriptură. Ei în loc, să nizuiască la unirea partidelor, cari sunt prea multe în țara noastră, produc nouă desbinare, care mai ales ne slăbește pe noi ardelenii. Dar Dumnezeu nu le va ajuta.

Moș Ioan Roată.

Din lipsă de informații.

În politică nici nu poți pretinde să fie toți cetățenii perfect informați asupra tuturor împrejurărilor. — Si nu putem nega că majoritatea mare a cetățenilor alegători este neinformată. — Cum însă ansamblul informațiilor și documentării individului în cele politice determină atitudinea lui și atașamentul față de o mișcare sau alta nu ne surprinde când vedem atâția rătăciți. — Acești rătăciți ai drumurilor pe cari au apucat în politică trebuiesc explicați prin lipsa lor de informație. — A explica lipsa de informație nu însemnează însă că putem scuza sau ierta rătăcirea celor ce-au apucat-o pe căi greșite și mai ales dacă aceștia ar fi avut posibilitatea să se informeze.

Este foarte condamnabilă lipsa de informație a multor intelectuali cari s'au lăsat amăgiți de cuvinte răsunătoare, fără să se documenteze și să se încorneze asupra fondului unei chestiuni. — Astfel cine nu știe că dl Vaida a fost rugat să convoace congresul ardelean la Cluj și că a amânat acest

congres în repetate rânduri pentru a ocoli un vot de blam, — că atunci când nu a mai putut ocoli convocarea lui a creat diversiunea numită „numerus valachicus”. — Dar cine nu știe că anturajul lui Vaida în frunte cu el însuși este în cele mai bune relațiuni cu cercurile semite cari îi finanțează, — ori ce morală găsec în aceasta dnii intelectuali cari îl aprobă pe Vaida. Oare părintele Moța nu știe că Vaida a fost omul cercurilor de după culise, și că a fost tipul lingușitorului și Maniu a fost acela care a luptat contra forțelor oculte. Sau poate garda de fier și-a schimbat directivele? A intrat și ea la tratative și compromisuri?

În afară de aceste chestiuni capitale mai sunt atâtea chestiuni asupra cărora unui intelectual îi stă bine să fie complet informat când ea o atitudine căci altfel își înșeală propria sa bună credință și să expune că lumea să-l judece prin prizma celui ce activează pentru interese cari nu duc la promovarea binelui public ci la celui individual.

Pe cine a mai prins doctorul Vlad

Cred că iubiiții noștri cetitori au cetit în numărul trecut al gazetei noastre povestea cu prunele săcuiului. Tocmai așa a făcut și doctorul Vlad cu pașizanii săi.

Acum vre-o 2 ani chiar Domnia Sa a dat afară din partid pe fostul deputat Bogdan, învățător din Ilia, — pentru grave incorectitudini, iar astăzi Bogdan a revenit la numerusul lui Vlad, fiindcă alte partide nu l-au suferit. — Astfel pentru Vlad care

s'a văzut singur acum este bun și Bogdan. Ce să faci dacă n'ai altceva mai bun sunt bune și prunele cele stricate.

Nu știm însă că dl Vlad cum să simte în tovarășii pe cari el odașă le-a detestat. — Ne mirăm că dl Vlad aplică în politică obiceiul contra căruia pledează toată ziua la partia de preferență și anume:

Was licht dass pict, — adeca pe românește: „Ceeace scuipi acea lingi”.

Cu ce se mândrește dl Vaida

Dl Vaida a ținut de curând o adunare la Cernăuți. În această adunare a spus că ideea sa își trage originea dela M. S. Regele. — Noi ne aducem aminte că și la conferința din Arad a mai declarat odată că este în asentimentul M. S. Regelui.

Îndată după aceste declarații la Curtea Regală a fost mare supărare în contra dlui Vaida, căci nici un bărbat de Stat nu-i permis să se folosească de numele M. Sale Regelui în acțiunea sa politică.

Dl Vaida însă prin aceste declarații

vrea să lase să se întrevadă în opinia publică faptul că el ar fi venit cu „numerusul” înțeles cu M. S. Regele.

Noi știm însă că dl Vaida recurge la asemenea mijloace numai pentru a abate privirea lumii dela prăvălișul acțiunii sale care-i în pragul falimentului și că în felul acesta și mai prelungeste agonie.

Deci dl Vaida când se laudă cu aceasta, lumea trebuie să știe că este numai o laudă goală fără nici un sâmbure de adevăr.

V. I.

Răvaș.

Inteligența scânteitoare a părintelui Basaraba își caută manifestare. După ce pe terenul oratoriei, făcute „Incognito” și fără nicio trenă”, a brilat în succese, acum o ia pe calea scrisului ziaristic. Așa se explică noul product turnat în articolul „Dreapta sau stânga?”. Numai cât cucernicul părinte, care știe și trebuie să știe, că Dumnezeu vede toate și știe toate, trebuia, să semneze monumentală operă astfel: *Scris-am articolul acesta incognito și fără nici o bătaie a capului meu!*

Acelaș părinte dă articolului în chestiune titlul „Dreapta sau stânga?”. Trebuia, ca acest tezaur ziaristic să fie o specială dedicație patronului sau Aurel Vlad, care niciodată în viața lui n'a știut, care-i dreapta și care-i stânga în politică, de aceea întotdeauna i-se încurcau picioarele: când era socialist, când democrat, când conservator, când reacționar, când feudal, când cu votul universal, când contra lui, când cu reforma agrară, când contra ei, când contra conversiunii ba la adunarea din urmă dela Orăștie, s'a declarat comunist și așa mai departe pe toți fușterii politici până a ajuns frontist, dar că de dreapta sau de stânga, nici el nu o știe; se pare însă, că cu piciorul drept ține cu frontul lui Vaida iar cu cel stâng cu partidul național-țăr, de care nu vrea să se lapede nicidecum.

Gazeta lui Aurel Vlad scrie, că caraghioșii exponenți ai clicei mihalchiste își eternizează mutrele afișând unele fotografii în vitrina unei prăvălii din Orăștie.

Nu cunoaștem nici vitrina și n'am văzut nici fotografiile afișate. Dar și așa pe nevăzute știm un lucru: că fotografiile exponenților clicei mihalchiste în orice caz prezintă un tablou posibil față de tabloul imposibil, pe care l'ar prezenta mutrele acere și desperate ale exponenților vaidiști, desfigurați cu totul de năcazul lor ucigător, că șeful nu-i poate aduce la — friptură.

D A. Vlad iar a primit notă rea din decență și bunele maniere. Năravul din fire nu are lecuire. El scrie în fișuca lui năpârcoasă: „Răspuns ticălosului, care a conceput pamfletul anonim.”

Dar de ce înjură pe „ticălosul, care a conceput”? Dece nu-l preocupă pe d. Vlad cuprinsul „pamfletului”? Nu știe d. Vlad, că sunt foarte dar foarte mulți „ticăloși” și în județul nostru și în cuprinsul țării, cari știu prea bine, că cele arătate în „pamflet” sunt adevăruri pure? Și nu știe d. Vlad, că tot așa de mare este și numărul acelor, cari cunosc prea bine nivelul de jos, la care a decăzut dsa cu manierele în scris ca și în cele de graiu viu? Și totuși mai forțează a-și răspândi stilul de surugiu?

La acelaș loc răzvrătitul dela Orăștie adevăratele d. Vlad, ne numește — citând vorba răzvrătitului celui mare dela Cluj — „parazituți mici”, a căror acțiune nu i îngrijio-

rează; ei se scarpină și merg mai departe.

Dacă noi suntem „parazituți mici”, atunci Vaida și Vlad sunt parazitoi de cei mari a căror acțiune lasă râie îndărătnică pe corpul sermaneii nații românești, care are ce scarpina pe urma operei lor naționale și stă pe loc nepotând merge mai departe, în urma dezastrului, ce-l produc.

D. Vlad, ca bun patron, își ia în apărare pe clientul seu Dr. Romul Dobo, care la 1928., când cu Campania de detronare împotriva dlui Vlad, organizată de acționarii revoluționi ai Ardelenei, — s'a afirmat așa de devotat adept, încât și-a vândut o parte a acțiunilor sale adversarilor patronului seu. De atunci însă d. Dobo s'a împărțit de liberalitatea dlui Vlad, când acesta era ministrul artelor, nimic mai natural deci, că dsa se răsimea de obligamentul a-și servi Mecenatele de odinoară. S'a pus deci pe lucru făcând cele mai grele eforturi, pentru cari-i arătăm admirația noastră și după o chinuitoare buchizare a textului unei cuvântări, s'a avântat la rostirea ei în preținsa „adunare” dela Orăștie. Cuvântarea a produs un fum gros de tămâie, dar d. Vlad totuși se plânge, că foaia noastră l'a tratat pe noul Demosthenes cu inzulță. Noi nu știm, să-l fi insultat, dsa a fost numai caracterizat. Atât doar, că în conformitate cu adevărul, ni-am exprimat mirarea, că d. Dobo a întârziat așa de mult cu elocința dsale, încât a trebuit, să ajungă la o bătrâneție înaintată, ca să-și fi rostit primul logos în viață. Dar e de înțeles: „Senectus natura loquatur” — zice latinul, adeca pe românește: firea bătrâneții e, că este vorbăreață.

În orice caz însă protestăm, ca d. Dobo să fie prezentat ca „o energie, care până acum a stat departe iar acum a ținut la Orăștie un discurs frumos de o înaltă concepție morală și cu o vervă într'adevăr tinerească”. Noi nu vrem, să lăsăm, ca Cicero, marele maestru al oratoriei, să fie întunecat de d. Dobo. Sau doar s'a întâmplat minunea, ca adevăratul autor al vorbirei să fi fost înalt Inteligența Sa părintele Basaraba? . . . Dacă da, nu mai contestăm succesul oratoric al dlui Dobo.

În alt loc al gazetei valachiste dela Orăștie se pare, că bulgăroiul C. Angelescu citează din cuvintele stăpânului seu Vaida, că „oamenii mărunți își permit mici obrăznicii”. Numitul prin acest citat de sigur a vrut, să exprime, că obrăznicile oamenilor celor mari din frontul valachist sunt obrăznicii de mare stil, cari constituie patrimoniul special al lor.

Un nou luceafăr s'a ivit pe firmamentul fișucei lui A. Vlad: este cronicarul, care face „observări” cu oarecare pretenție de filosofare. N'avem nimic de spus la aceasta încercare de stil a crenicarului. O observare însă trebuie, să-i facem: el a uitat ca la sfârșitul observărilor să adaugă: „Dedicat celor din Frontul Românesc!”

Cine-i Angelescu?

Ați auzit cu toții de Angelescu pe care l'a adus Vlad în județul nostru — Acesta încă zice că luptă pentru numerus. Lumea însă nu crede fiindcă un bulgar de sânge nu poate lupta în contra intereselor nației sale și pentru românime. — De altfel dovedă este faptul că un student român acum 5 ani a tras cu revolverul asupra lui fiindcă a nesocotit drepturile românilor macedoneni din Dobrogea.

Iată însă că în nr. din 19 Iunie a. c.

a ziarului „Credința” din București aflăm să Angelescu lui Vlad este bulgar de sânge că în tinerețe adevărată în matricolele școlare nici nu se chema Angelescu ci Const. Tănăsescu, — iar numele adevărat al lui ar fi Costea Anghelof. — Iată deci un om care ar fi purtat în acest fel deja 3 nume diferite, — și cu acesta vrea dl Vlad să ne ferească județul.

Numai vezi doamne lucrul nu este așa simplu căci mai este la mijloc și banca Urbană a lui Angelescu.

Prea multe serbări școlare

Articolul acesta trebuia să-l scriem mai de mult, numai că speram să observe acest lucru cei în drept și fără să-l fi scris.

Ceace este cert e că în orașul nostru avem prea multe serbări școlare și cari prin fastul și amploarea lor prejudiciază scopul pedagogic al școlii.

Este de dorit să nu ne foșleagă cineva greșit căci nu este vorba de manifestările culturale și artistice extrașcolare ale elevilor, — cari deși abat elevii dela preocupările lor strict școlare, totuși au și ele sensul și rezultatul lor educativ. Aici este vorba de așa numitele petreceri ce se aranjază de către autoritățile școlare pe seama elevilor și elevilor. — Nu contestăm că direcțiunile celor două școli secundare din orașul nostru o fac din concepție și fiind de bună credință. Cei responsabili de educația extrașcolară a elevilor cred că în acest fel aduc o contribuție la pregătirea adevărată pentru viață a tinerilor vârstare.

Ei nu se uită însă împrejurul lor să vadă că sunt aprobați sau dezaprobați, de către colegii lor, părinți și marele public, — cam fac ei așa cum îi taie capul, — și destul de dictatorial. — Ori aceasta însemnează o procedură ne la locul ei, fiindcă pedagogicul în învățământ trebuie să se integreze din conducerea institutelor, corpul profesoral, părinți și marele public.

Iată în concret despre ce este vorba. — Școlile din Orăștie au aranjat și la 10 Maiu și la 9 Iunie și la 15 Iunie după spectacol dans pentru elevii și elevele celor 2 școli secundare.

Aș fi curios să știu că părinții fetițelor de 11—15 ani cu ce ochi privesc, tangourile și foxtroturile dansate în tempo și ținută modernă de către copilele lor. — Ori de aceasta le-a dat la școală ca la maioral românesc din 9 Iunie să danseze de dimineața până seara tango și foxtrot. — Ceace s'a îngăduit este profund antipedagogic.

Notez că acum 2 ani a mai fost

un caz similar. Cele două școli secundare din Orăștie au aranjat în vederea unei petreceri dansante pentru elevi, așa numite repetiții de dansuri naționale. — Din aceste repetiții fiecare pereche s'a ales cu câte-o idilă care a durat până la sfârșitul anului școlar și tocmai în vremea când elevilor trebuia să le stea mai mult mintea la învățat, adică în preajma examenelor. — Dar mai mult decât atât întreg corsoul era invadat de perechile curtenitoare ale elevilor și elevilor amorezați. —

Discutând această chestie cu cei responsabili mi-au spus că nici lor nu le convine, că la anul n'o să se mai repete dar că în anul acela sunt nevoiți să tolereze până la sfârșit întrucât este greu să revii la un regim mai sever după ce odată l'ai scăpat din mână.

Dela școala de fete ni s'a răspuns mai mult decât atât, și ne-au arătat că sunt în institut fete de ale „becurilor” și că aceștia nu permit ca profesorii să se amestece în educația extra școlară a fetelor lor. Că chiar părinții acestora încurajează plimbările pe corso ale micelor eleve.

Explicația am primit-o arătând că în interesul disciplinei și a pedagogiei trebuiesc supuse regimului legal tocmai fiindcă sunt fete de „boeri” iar părinții acestora dacă sunt oameni culti nu vor recepționa aceasta și nu vor pretinde un regim special pentru fetele lor.

De altfel chestia „fetelor de boeri” și azi este actuală în unele școli.

Deci noi rugăm ca în interesul prestigiului de care s'au bucurat școlile noastre, și la care noi ne uităm cu multă mândrie, directorii lor să și consulte întâiu colegii și colegele și chiar din gura lor vor afla adevărul fără să fie lipsă să recurgă în continuare la părinți și public întrucât este prea evidentă exagerarea în cari au trecut cu dansurile școlarești și idilele prea de timpurii ale școlărițelor cu școlarii.

x. y.

DI Dr. A. Dobrescu a dat în judecată pe Dr. Vlad și „Solia Dreptății”

Gazeta dlui Vlad se ține într'una de insulte la adresa fruntașilor partidului nostru național-tărănesc.

Astfel într'unul din numerile trecute a calomniat și insultat grav pe dl Dr. Aurel Dobrescu, fost subsecretar de stat.

DI A. Dobrescu a dat în judecată pe dl Aurel Vlad ca girant al gazetei „Solia Dreptății” spre a răspunde de calomniile aflătoare acolo.

Iată ce ne scrie dl Dr. Aurel Dobrescu despre această cauză.

Domnule Director,

Fiind necontentit atacat de ziarele „Patria” (vaidistă) și „Chemarea Românilor” din

Cluj, precum și de „Solia Dreptății” (vaidistă) din Orăștie,

am onoare să vă încunosc tințez că prin advocații mei, dnii Dr. Ioan Pop, Dr. Simion Nemeș din Cluj și Dr. Dion. Moldovan din București am depus plângerile respective la Parchetele din Cluj și Deva, dând în judecată pentru calomnie și insultă prin presă pe cei responsabili pentru publicarea articolelor înjositoare.

Primiți, vă rog, Domnule Director asigurarea distinsei mele considerațiuni.

București, 15 Iunie 1935.

Dr. Aurel Dobrescu
Deputat.

Marea adunare naț.-țăr. din Cluj se va ține în ziua de Sft. Petru

După cum am anunțat în numărul trecut al gazetei marea adunare a partidului nostru de Cluj urma să se țină în ziua de 17 Iunie a. c. a 2-zi de Russali.

Tot pe aceeași dată s'a fixat și o adunare mare la Brașov și ca să nu se țină două adunări în aceeași zi acea dela Cluj s'a amânat pentru ziua de Sft. Petru adică pe ziua de 29 Iunie c.

De pe acum se aude că această adunare va fi una din cele mai mărețe adunări pe care le-am văzut. Vor veni la această adunare zeci de mii de oameni din întreg cuprinsul Ardealului și Banatului. La această adunare vom auzi cuvântul tuturor fruntașilor partidului nostru în frunte cu dnii Ion Mihalache, Iuliu Maniu, Dr. Lupu, Mihai Popoviciu, V. Madgearu și alții. La această adunare se vor întâlni toți luptătorii adevărați pentru vechiul nostru partid.

Din județul Hunedoara încă se pregătesc oamenii să participe într'un

număr cât mai mare căci doară din județul nostru au ieșit cei mai mari și cei mai mulți luptători pentru binele națiunii. — Deasemenea oamenii merg bucuroși la Cluj căci acolo vor vedea și auzi pe toți fruntașii noștri și așa fiind două sărbători nu lucrează la câmp. Deci fi mai bine și pentru ei ca să se ducă la Cluj să vadă și să mai țavețe, — se zice că deja atâția s'au anunțat că participă încât se pregătesc vagoane speciale numai ca să ducă toată lumea care dorește să meargă.

Ne vine știrea de pe sate că deja oamenii pregătesc tablele cu inscripții și cu numele comunei, a plasei și a județului, — deasemenea că își pregătesc steagurile și fanfarele ca să plece cu ele la frunte spre Cluj.

Desigur că astfel la Cluj va fi o mare sărbătoare pe care este păcat să nu o vadă ori care membru adevărat al partidului nostru.

Cum se certifică partizanii dlui Vlad

În ultimul număr al „Soliei Dreptății” DI Dr. Vlad se grăbește să dea certificat de activitate politică doctorului Dobo despre care am scris ca în afară de calitatea de „partner de preferanță” a dlui Vlad nu știm să fi avut alte preocupări politice cel puțin dela România Mare în coace. DI Vlad arată că doctorul Dobo încă din 1903 a activat în politică, arată că a iscalit programul activist etc.

Noi nu contestăm că doctorul Dobo a iscalit programul activist și că a fost bun român, dar asta încă nu însemnează că nu ne putem arăta surprinderea când după 15 ani de „preferanță” de-odată îl vedem pe tribună în deplină vervă de orator. — Suntem însă mult mai surprinși de această oratorie cei cari îl cunoaștem pe doctorul Dobo, care este eminent

„un om cumsecade și bun” dar care știe că dacă doctorul Vlad îi zice că Maniu îi boșevic și deci îi ticălos, pledează această cauză fără reticență, — până în momentul când discută cu un „Manist” când apoi tot fără reticență este capabil să inverseze momentan poziția ostilităților sale împotriva lui Vaida.

Cine nu știe că doctorul Dobo în bunătațea sa excesivă este gata să aprobe orice, — căci nu ne amintim să fi contrazis vre-odată pe cineva.

Iată de ce suntem surprinși cei cari îl cunoaștem pe doctorul Dobo și cari știm că acesta este cel mai autentic portret al său.

Doctorul Dobo trebuie să știe că din momentul în care a urcat tribuna trebuie să țină și spatele, — căci așa-i în politică.

De ce se ceartă liberalii cei mari

Cu toți am auzit că între liberalii cei mari este mare gălceavă și neînțelegere. Știm că această neînțelegere există decând o primit Tătărescu să formeze guvernul. Lui Dinu Brăteanu i-a căzut greu că Tătărescu a primit să formeze guvernul peste capul lui. Așa fiind Dinu Brăteanu a încercat să-și întărească poziția în partid prin apropiere față de Gheorghe Brăteanu.

În zilele trecute la o moșie din vechiul regat a avut loc căsătoria Dșoarei Pilet. o nepoată a dlui Dinu Brăteanu. La această nuntă a luat parte și DI Dinu Brăteanu și DI Gheorghe Brăteanu. Se vorbește că la această nuntă cei doi fruntași s'ar fi înțeles între olaltă ca să reziste și să se opu-

nă cu ori ce preji la intențiunile lui Tătărescu de-o schimba constituția.

Astfel de azi în colo Tătărescu va încerca modificarea constituției iar partidul liberal în frunte cu Dinu va fi contra propriului lor guvern și se vor opune la modificarea planuită de Tătărescu. Așa încât săracul Tătărescu va trebui să lupte în contra propriului său partid, care nu-l sprijinește în acțiunea s'a și în faptele sale de primministru.

Iată cât stau de bine liberalii, și ce unire este între ei încât partidul trage într'o parte și guvernul într'alta. — Noi știm însă că au mai fost cazuri de aceste și funia s'a rupt dela o vreme și cade pe spate și partidul și guvernul.

Funia aceasta este atât de întinsă încât trebuie să se rupă atât de curând.

ȘTIRI

Căsătorie. Anunțăm cu plăcere căsătoria dragălașei dșoare Liți Rob din Orăștie cu dl Ioan Ivanctiu, magistrat în Oradea-Mare — care s'a celebrat în cerc strict familiar.

Urăm tinerei perechi multă fericire.

Mulțumită. Chestura de poliție Deva aduce velle ei mulțumiri D-lui Dr. R. Mloc prefectul județului, care a binevoit să patroneze serbarea dată în folosul Poliției, comitetului de organizare, pzezum și onor. publicului din orașele: Deva, Orăștie, Hunedoara, Hațeg și tuturor întreprinderilor industriale și comerciale, pentru atențiunea și concursul binevoitor, asigurându-i totodată că obolul dat, va fi cu rost și chibzueală întrebuițat pentru binele acestei instituțiuni.

Un dar pentru copiii fără căpătăiu. O domnă din America, cu numele Vidu, originară din Banat, a dăruit pentru copiii fără căpătăiu 14 milioane de lei, ca să se clădească cu

ei în București o casă, în care acești copii ai nimănni să fie adăpostiți Casa se va numi „Leagănul sfinte. Ecaterina”.

Un nou împrumut de stat de 8 miliarde. Se știe, că statul datorează funcționarilor și furnizorilor săi încă și acuma sume mari de bani de prin anii 1931 și 1932. Pentru ca aceste datorii să fie într'un fel oarecare aranjate, — guvernul a hotărât acum să dea pentru plata lor niște obligații de stat, purtătoare de 3 la sută dobândă. Obligațiile acestea vor fi răs-cumpărate rând pe rând în curs de 40 de ani.

În felul acesta se zice că statul se va împrumuta dela creditorii săi dar acesta nu e un împrumut de bună voie, ci unul forțat, căci oel ce are de primit bani dela stat, — va primi vrând nevrând obligațiile date, știind, că bani și așa nu capătă. E vorba, ca tot cu obligații de acestea să se plătească și pagubele de războiu.

Cetiți „SOLIA”

Nemții se înarmează din greu. Spionii englezi din Germania au raportat guvernului englezesc, că Hitler înarmează pe capete Germania de două luni încoace. Datorită acestui fapt se înarmează și celelalte state europene, ca să nu rămână mai prejos de nemți.

Plecarea prințului Nicolae din țară. Prințul Nicolae a plecat săptămâna trecută la Paris, unde va petrece mai multă vreme și va lua parte la concursul internațional de automobile.

Student înebunit de învățătură. Un student dela Academia comercială din Cluj cu numele Francisc Beck a înnebunit de pe urma învățatului prea mult. El a fost dus lacasa de nebuni.

A murit colegul de clasă bănățean al Voevodului Mihai. În vînzarea trecută a fost îngropat în Timișoara Gheorghe Ursu, un elev de 12 ani, care a fost coleg de școală cu voivodul Mihai. Tânărul elev a fost însoțit până la groapă de foarte multă lume.

Ungurii se fac iarăși păgâni. Știrile din Budapesta spun, că printre unгурii de-acolo a pornit o mișcare foarte vie, spre a se întoarce iar la religia veche ungurească, adică la păgânism. Până acuma au și trecut la această lege mai mulți cărturari, cari și-au făcut și o peșteră, în care se închină zeului unguresc Hadur.

In atenția proprietarilor de cai. În ziua 6 Iulie 1935 va funcționa în Orăștie în tîrgul de vite o Comisie de Remontă care va cumpăra cai de toate categoriile: ofițerești, artilerie (de câmp de munte și grea), cavalerie și infanterie, avînd vârsta între 4—9 ani împliniți. Prețurile vor fi acelea de pe piață — prin bună învoială plătindu-se imediat în numerar.

Dela Dir. liceului „Aurel Vlaicu” din Orăștie. Se aduce la cunoștința celor interesați, că examenul de admitere în clasa I-a (pentru absolvenții alor IV clase primare) și în clasa V-a (pentru absolvenții alor IV clase secundare) se ține în ziua de 20 Iunie a. c. la orele 8 dimineața.

Inscrierile la acest examen se vor face până incl. 19 Iunie a. c. Orăștie, 2 Iunie 1935.

Direcțiunea.

Invitare.

Prima Societate de Inmormântare din Simeria, ține în ziua de 30 Iunie 1935, la orele 14 în sala „MOHILLA” adunare generală ordinară anuală la care Onor. membrii sunt invitați de Președinte.

Obiect: 1. Deschiderea prezidențială. 2. Citirea și verificarea procesului verbal precedent. 3. Raport general de activitate. 4. Raportul casierului. Bilanțul anului 1934. 5. Raportul cenzorilor. 6. Absolutoriu, degravarea comitetului. 7. Votarea bugetului pe anul 1935. 8. Modificarea statutelor. 9. Lichidarea cărților negre. 10. Complectarea comitetului, alegerea cenzorilor. 11. Aranjarea cererilor, eventuale propuneri. 12. Căvânt de lichidare.

În conformitate cu Art. 3 al statutelor, numai membrii în curent cu plățile au drept de vot.

În cazul dacă în ziua fixată nu se va întruni numărul prescris de prezenți, adunarea generală se va ține

în ziua de 7 Iulie 1935 la aceeași oră, în același local și cu același program, ne mai ținînd cont de numărul membrilor prezenți.

Dnii membrii cari doresc a face interpelații sau propuneri esențiale, sînt rugați cu 8 (opt) zile înainte de adunare a le înainta biroului.

Delegații din regiune, vor prezenta obligatoriu la sosire, scrisorile de acreditare la secretariat.

Prezentarea cărți de membru este obligatorie.

Simeria, la 14 Iunie 1935.

Glodean Iustin secretar. Hoboth A. Iosif, președinte.

Anunt.

La Banca Populară „Parângul” din Petroșani (Ziarul „Avântul”) se găsesc registre chitanțiere și bonuri de plată pentru composesorate, asociații de pășunat, pășuni comunale, cooperative, bănci populare, etc., precum și alte registre de cari acestea au nevoie.

Se fac expedițiuni și prin poștă, contra ramburs. Prețuri ieftine.

Locuință de închiriat

În Deva, Str. Șaguna Nr. 1 case de închiriat începînd dela 1 Iulie a. c. o locuință constînd din 5 camere, anticamere, bucătărie, spălătorie, cameră de baie, pivniță, pod etc.

Informațiuni în biroul advocației Dr. Lazăr László, Deva Str. Șaguna 1. 1—2

În vederea căsătoriei!

O persoană serioasă de 52 ani, sănătoasă frumoasă, bună, cu caracter și bine situată dorește cunoștința unei văduve de 40-50 ani, care să aibe calități bune, să fie sănătoasă și să știe gospodăria casei, s'au o fată mai în etate. Corespondența și fotografia să se trimită pe adresa ziarului „Solia” din Orăștie pentru **Românul Transilvănean**, de unde vor primi răspuns sincer, păstrându-se orice secret. 1—2

Legătoria de cărți și cartonageria

D. Pardos

Orăștie

Execută tot felul de lucrări, bransa hârtiei cu prețuri foarte convenabile. Bibliotecă se leagă luxos și prompt.

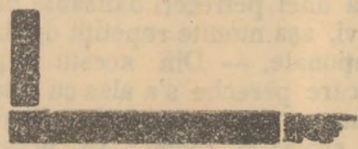
M. GHIMUȘIANU

măstru clasornicar

În edificiul Hotelului „Central” din Orăștie Primește la reparație tot felul de ceasornice și bijuterii cu prețuri convenabile.

Magazinul de mode

CAROL ZOBEL

oferă onoratului public un mare asortiment de:

cravate ultima modă, gulere, cămăși, pălării, pantofi pt. bărbați dame și copii

cu prețuri solide

Incunoștințare!

Caut persoane serioase, care au praxă și se ocupă cu cumpărarea laptelui de vacă și de oale, înființînd:

O lăptărie modernă

și bineorganizată cu pregătirea untului și alte diferite brânzeturi, precum și vinderea lor pe piețe. Zilnic pot vinde dela 1000 kilograme lapte în sus, în condițiunile cele mai favorabile.

Comerț cu bun viitor și aducător de parale. Ofertele serioase se acceptă.

Adresându-vă cu încredere la:

Dumitru Ștef

proprietar și mașinist-mechanic u. p. ORĂȘTIE com. Boiu, (J. Huned.)

Hallo!

Arendez sau eventual cumpăr o mașină de treerat grâu care să fie în bună regulă de funcționare, cu toate aparatele necesare.

Proprietarii de mașini, cari doresc o astfel de tranacție, sunt răgați, ca fără întârziere, să-și înainteze ofertele în scris, precum și condițiile necesare de acceptare.

Adresându-vă cu încredere la:

Dumitru Ștef

proprietar și mașinist-mechanic u. p. ORĂȘTIE com. Boiu, (J. Huned.)

Restaurantul „GH. CIOCA” din Orăștie

este cel mai intim local. Vinuri excelente și bucătărie bună. Se primesc abonamente pentru prînz și cină în condițiunile cele mai avantajoase serviciu prompt

LIBRĂRIA

Remus Branga din Orăștie

este asortată cu tot felul de material de librărie, rechizite școlare, cărți didactice, literare și științifice, tablouri fotografii, material pentru mașinile de scris, schapirografe, stampile etc.

Prețurile cele mai mici!

Vizitați fără nici o obligație, marele asortiment al librăriei BRANGA din Orăștie.

Vizitați cu toții

RESTAURANTUL „BOULEVARD”

al dnei Lupan din Orăștie

unde găsiți o bucătărie bună și ieftină. Abonamente pt. prînz și cină cu prețurile cele mai ieftine. Vinuri excelente, serviciu prompt.

Cel mai confortabil hotel din Orăștie este

Hotelul Central

unde pe lângă prețuri moderate primiți o cameră bine mobilată și de-o curățenie exemplară. Tot acolo vă stau la dispoziție

Cafeneaua și Restaurantul de primul rang

Propr.: SIMION GAVRILA hotelier și restaurator.

M. STERN

Magazin de Textile și Încălțăminte cel mai eficient izvor.

au sosit stofe și tot felul de articole de textile.

Pantofi de dame, domni și de copii, cele mai elegante asortimente.

Sandale de dame și domni.

Cetiți și răspândiți „SOLIA”